УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

19. јануар 2021. године

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

„Нивои формулативности у српској и староенглеској епици"
КАНДИДАТА Данијеле Митровић, МЕНТОРА проф. др Милице Спремић Кончар и КОМЕНТОРА проф. др Немање Радуловића

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. *Датум и орган који је именовао комисију*:
Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду је на III електронској седници, одржаној 23. новембра 2020. године, Одлуком **Бр. 3540/1** образовало је Комисију за одобрење теме за израду докторске дисертације мср Данијеле Митровић под насловом „Нивои формулативности у српској и староенглеској епици":

2. *Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:*

1. Др Зорица Бечановић Николић, ванредни професор, ужа научна област Општа књижевност, предмет Историја опште књижевности, 2019, Филолошки факултет Универзитета у Београду

2. Др Лидија Делић, виши научни сарадник, 2015, Институт за књижевност и уметност, Београд

3. Др Милена Каличанин, ванредни професор, ужа научна област Англистика, предмет Англо-америчка књижевност и култура, 2019, Филозофски факултет Универзитета у Нишу

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Данијела Митровић рођена је 16. августа 1992. године у Шапцу. Завршила је Шабачку гимназију (филолошки смер) као носилац Вукове дипломе. Енглески језик са књижевношћу и културом на Филолошком факултету у Београду уписала је 2011, а завршила 2015. године. Након тога уписује мастер студије на истој високошколској установи и завршава их 2016. Године, одбранивши мастер рад под називом „Милтонов и Његошев Сатана: носилац таме?" са оценом 10. Укупна просечна оцена током студија

била је 9,74 (основне студије 9,66; мастер студије 9,83). Године 2017. уписује докторске студије на Филолошком факултету у Београду, модул књижевност; све испите је положила са највишим оценама. Током студија је као најбољи студент своје генерације представљала катедру за англистику на 7. међународној летњој школи у Марибору (2011. године), а у школској 2014/2015. години била је на студентској размени у трајању од једног семестра на Универзитету у Клагенфурту у Аустрији. Као делимични стипендиста похађала је 20. летњу школу о Џејмсу Џојсу у Трсту 2016. године, а исте године је учествовала у *masterclass* дискусији након одржане конференције Јуана Фернија (Ewan Fernie) под називом „Зашто је Шекспир важан: од бардолатрије до Београда“ (“Why Shakespeare Matters: from Bardolatry to Belgrade”). У циљу припреме за израду докторске тезе у јулу 2018. године учила је основе старонеглеског на 3. летњој школи староенглеског и средњоенглеског језика на грчком острву Наксос, под патронатом Универзитета у Атини, са гостујућим иностраним предавачима.

У оквиру пројекта „Студенти студентима“ предавала је енглески језик у току летњег семестра школске 2013/2014. године на Технолошко-металуршком факултету у Београду. У периоду од 2015. до 2017. године писала је књижевне текстове и критику у оквиру пројекта “Balkan Writers Project” под покровитељством Америчке амбасаде у Београду. Од 2019. године је ангажована на Институту за књижевност и уметност, одељење за фолклористику, у оквиру којег објављује радове, помаже у изради одељенских издања, учествује у припреми Институтових издања, итд. Добитница је републичке стипендије током основних студија, стипендије за најбоље студенте града Шапца, као и двострука добитница стипендије за младе таленте – Доситеја. У периоду од 2019. до 2020. године била је стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Током 2018. године учествовала је на X научном скупу младих филолога у Крагујевцу и на 3. међународном филолошком форуму на софијском универзитету „Св. Климент Охридски“. На Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу је излагала рад под називом „Симболика вука у српској и енглеској усменој књижевности“, док је на Универзитету у Софији изложен рад под називом „Змајевити јунаци у српској и енглеској усменој књижевности“. Учествовала је на 6. међународној конференцији катедре за англистику 2019. године са радом “The Myth of the Self-Created Man in Faulkner’s *Absalom, Absalom!*”, као и на скупу Савремена српска фолклористика 9 у октобру 2020. године са радом „Стваралачки процес у теорији формуле и интертекстуалности“.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Објављени радови

„Симболика вука у српској и енглеској усменој књижевности“, *Савремена проучавања језика и књижевности (Зборник радова са X научног скупа младих филолога Србије, књ. 2)*, Маја Анђелковић, Ивана Секулић (ур.), Крагујевац, 2019, стр. 121–130.

“The Myth of the Self-Created Man in Faulkner’s *Absalom, Absalom!*”, *Belgrade English Language and Literature Studies: BELLS90 Proceedings*, Volume 2, Biljana Čubrović (editor-in-chief), Belgrade, 2020, 201–212.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, Комисија сматра да кандидаткиња Данијела Митровић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА НАПОМЕНА:

За ментора је предложена др Милица Спремић Кончар, ванредни професор Филолошког факултета у Београду (2019), Катедра за енглески језик и књижевност, ужа научна област Англистика, предмет Енглеска књижевност.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

Milica Spremić (2003). *Smrt kralja Artura ser Tomasa Malorija u tumačenjima savremene kritike*, Beograd, Zadužbina Andrejević, 103 str. ISSN 1450-653X; ISBN 86-7244-362-4.

Милица Спремић Кончар (2017). *Енглеска средњовековна артуријанска књижевност*, Београд, Филолошки факултет, 246 стр. ISBN 978-86-6153-479-9.

Milica Spremić (2004). The Beauty of Literature Teaching Is in the Feedback: Students' Rewrites of Old English Elegies, UDC 378.147:: 821.111. *Philologia*, Beograd, II, str. 45-49. ISSN 1451.5342.

Милица Спремић (2005). Традиционалне и савремене критичке методологије у проучавању енглеске средњовековне књижевности. *Проучавање опште књижевности данас*, Зборник радова поводом педесетогодишњице обнављања Катедре за општу књижевност и теорију књижевности, (ур. А. Марчетић и Т. Поповић), Београд, Филолошки факултет, стр. 369-381. ISBN 86-80267-89-9.

Милица Спремић (2011). ,,А ти си се у жалости родио и нека ти име буде жалост'': Тристан у српско-руској *Повести о Триштану и Ижоти* и енглеској *Књизи о сер Тристраму од Лајонеса*, УДК 821.111.09-31:821.163.41.09-31. *Научни скуп слависта у Вукове дане*, 40/2, Београд, Филолошки факултет – Међународни славистички центар, стр. 165-174. ISBN 978-86-6153-039-5.

Комисија сматра да др Милица Спремић Кончар, ванредни професор, испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област Енглеска књижевност.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. *формулације назива тезе (наслова)*

Комисија закључује да је назив тезе „Нивои формулативности у српској и староенглеској епици” прикладан и да адекватно репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. *предмета (проблема) истраживања*
Компаративно проучавање степена формулативности српске и староенглеске епике

Предмет истраживања

Предмет предложеног научног истраживања кандидаткиње Данијеле Митровић биће компаративно проучавање степена формулативности српске и староенглеске епике, конкретно српских епских песама са елементима натприродног и енглеског епа *Беовулф*. Истраживање ће пружити критички осврт на теорију формулативности како ју је почетком 20. века дефинисао амерички фолклориста Алберт Лорд. После готово читавог века од дефинисања ове теорије и много изреченог о њој из различитих углова, за научну заједницу ће бити корисно да се изнесе евалуација свега што је до сада написано и да се теорија још једном стави под научну лупу кроз компаративни приступ двема, наизглед тако удаљеним усменим књижевностима.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања подобан својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у области дисертације.

3. *Библиографија прелиминарних истраживања*

Кандидаткиња Данијела Митровић приложила је прелиминарну библиографију од 107 библиографских јединица релевантних за истраживање, као и листу извора. Овде наводимо предложену литературу:

БИБЛИОГРАФИЈА

Anderson, E. R. (2010). *Understanding* Beowulf *as an Indo-European Epic: A Study in Comparative Mythology*. New York: The Edwin Mellen Press.

Baker, P. S. (ed.) (2000). *The* Beowulf *Reader*. New York: Routledge.

Baker, P. S. (2013). *Honour, Exchange and Violence in* Beowulf. Cambridge: D. S. Bauer.

Bendix, R. (1997). *In Search of Authenticity: The Formation of Folklore Studies*. Madison: The University of Wisconsin Press.

Behdad, A. & Thomas, D. (eds.) (2011). *A Companion to Comparative Literature*. Chichester: Wiley-Blackwell.

Бечановић-Николић, З. и др. (2011). *Прегледни речник компаратистичке терминологије у*

књижевности и култури. Нови Сад: Академска књига.

Bošković-Stulli, M. (prir.) (1971). *Usmena književnost: izbor studija i ogleda*. Zagreb: Školska knjiga.

Bošković-Stulli, M. (1975). *Usmena književnost kao umjetnost riječi*. Zagreb: Mladost.

Bošković-Stulli, M., Zečević, D. (1978). *Usmena i pučka književnost*. Zagreb: Liber: Mladost.

Bošković-Stulli, M. (1983). *Usmena književnost nekad i danas*. Beograd: Prosveta.

Božović, R. (1977). *Arapi u našoj narodnoj pesmi na srpskohrvatskom jezičkom području.* Beograd: Filološki fakultet.

Bowra, C. M. (1952). *Heroic Poetry*. London: Macmillan & Co. Ltd.

Gamkrelidze, T. & Ivanov, V. (1995). *Indo-European and the Indo-Europeans: A Reconstruction and Historical Analysis of a Proto-Language and a Proto-Culture*. New York: Mouton de Gruyter.

Геземан, Г. (2002). *Студије о јужнословенској народној епици*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, Вукова задужбина, Матица српска.

Godden, M. & Lapidge, M. (2013). *The Cambridge Companion to Old English Literature.* New York: Cambridge University Press.

Goldsmith, M. (2014). *The Mode and Meaning of* Beowulf. London: Bloomsbury Academic.

Гура, А. (2005). *Симболика животиња у словенској народној традицији*. Београд: Бримо, Логос, „Глобосино“ – Александрија.

Gwara, S. (2008). *Heroic Identity in the World of* Beowulf. Leiden: Brill.

Damrosch, D. et al. (2009). *The Princeton Sourcebook in Comparative Literature. From the European Enlightenment to the Global Present.* New Jersey: Princeton University Press.

Делић, Л. (2006). *Живот епске песме*. Београд: Завод за уџбенике.

Делић, Л. (2009). Балкански културни идентитет: јунаци у усменој епици. У: *Српски језик, књижевност, уметност: зборник радова са научног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу 31. октобра и 1. новембра 2008. год.*, Драган Бошковић (ур.), Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет Крагујевац и Скупштина града Крагујевца, 25–37.

Делић, Л. (2014). Мотив као елемент образовања сижеа. У: *Ускрснуће књижевности: 100 година руског формализма*, Драган Бошковић (ур.), Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 103–121.

Делић, Л. (2017а). *Главит јунак и остала господа: анализе народних песама*. Београд: Завод за уџбенике.

Делић, Л. (2017б). Јуначка епика као living human treasure: могућности и ограничења. *Лицеум: часопис за студије књижевности и културе*, 18, 47–58. ЛИЦЕУМ. (20.1.2020) <

http://www.liceum.kg.ac.rs/2017/12/living-human-treasure.html>.

Детелић, М. (1992). *Митски простор и епика*. Београд: САНУ.

Детелић, М. (1996). *Урок и невеста. Поетика епске формуле*. Београд: Балканолошки институт САНУ.

Детелић М. и Делић Л. (ур.) (2013). *Aquatica*. Београд: Балканолошки институт САНУ.

Detelić, M. and Delić, L. (eds.) (2015). *Epic Formula. A Balkan Perspective*. Belgrade: Institute for Balkan Studies SASA.

Детелић М. и Самарџија, С. (ур.) (2011). *Жива реч.* Београд: Балканолошки институт САНУ.

Драгојловић, Д. (2008). *Паганизам и хришћанство у Срба*. Београд: Службени гласник.

Dumézil, G. (1970). *The Destiny of the Warrior*. Chicago: The University of Chicago Press.

Dumézil, G. (1995). *Mythe et Épopée*. Paris: Gallimard.

Dundes, Alan (2007). *The Meaning of Folklore*. Logan: Utah State University Press.

Ђорђевић Белић, С. и др. (2015). *Савремена српска фолклористика II.* Београд: „Дунав“.

Elijade, M. (1991). *Istorija verovanja i religijskih ideja I*. Beograd: Prosveta.

Зечевић, С. (2007). *Митска бића српских предања*. Београд: Службени гласник.

Iglton, T. (1987). *Književna teorija*. Zagreb: Liber.

Irving, E. B. Jr. (1992). *Rereading* Beowulf. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

Kleut, M. (1990). *Podela srpskohrvatskih epskih usmenih pesama u cikluse – uzroci i posledice*. Zagreb: [b. i.].

Клеут, М. (2006). *Иронија и јунаштво у народним песмама*. Београд: МСЦ.

Koljević, S. (1982). *Ka poetici narodnog pesništva.* Beograd: Prosveta.

Константиновић, З. (1984). *Увод у упоредно проучавање књижевности*. Беорад: Српска књижевна задруга.

Константиновић, Зоран (2006). *Литерарно дело и национални менталитет*. Београд: Народна књига – Алфа.

Liberman, A. (ed.) (1984). *Theory and History of Folklore: Vladimir Propp*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Лома, Александар (2002). *Пракосово. Словенски и индоевропски корени српске епике*. Београд: САНУ.

Lord, A. B. (1971). *The Singer of Tales*. New York: Atheneum.

Lord, A. B. (1991). *Epic Singers and Oral Tradition*. New York: Cornell University Press.

Љубинковић Н. и Самарџија С. (ур.) (2008). *Српско усмено стваралаштво.* Београд: Институт за књижевност и уметност.

Maretić, T. (1966). *Naša narodna epika*. Beograd: Nolit.

Матић, С. (1964). *Наш народни еп и наш стих: огледи и студије*. Нови Сад: Матица српска.

Матицки, М. (1982а). *Епика устанка*. Београд: Рад.

Матицки, М (1982б). Хомерско питање у нашој науци о књижевности, *Књижевна историја*, XV, 57–58, Београд, стр. 119–228.

Meletinski, E. M. (1983). *Poetika mita*. Beograd: Nolit.

Мелетински, Ј. М. (2009). *Увод у историјску поетику епа и романа*. Београд: Српска књижевна задруга.

Miller, D. A. (2000). *The Epic Hero*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.

Милошевић-Ђорђевић, Н. (1971). *Заједничка тематско-сижејна основа српскохрватских неисторијских песама и прозне традиције*. Београд: Филолошки факултет Београдског универзитета.

Милошевић-Ђорђевић, Н. (1975). *Речник усмених књижевних родова и врста*. Београд: [б.и.].

Милошевић-Ђорђевић, Н. (1990). *Косовска епика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Михаљчић, Р. (1993). *Јунаци косовске легенде*. Параћин: „Вук Караџић“.

Monaghan, P. (2004). *The Encyclopedia of Celtic Mythology and Folklore*. New York: Facts on File, Inc.

Niles, J. D. (1983). Beowulf*: The Poem and Its Tradition*. Cambridge: Harvard University Press.

Niles, J. D. (1999). *Homo Narrans. The Poetics and Anthropology of Oral Literature*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

Niles, J. D. (2007). *Old English Heroic Poems and the Social Life of Texts*. Turnhout: Brepols.

Niles, J. D. (2015). *The Idea of Anglo-Saxon England 1066–1901. Remembering, Forgetting, Deciphering, and Renewing the Past*. West Sussex: Wiley Blackwell.

Niles, J. D. (2016). *Old English Literature. A Guide to Criticism with Selected Readings*. West Sussex: Wiley Blackwell.

North, R. (2006). *The Origins of Beowulf. From Vergil to Wiglaf*. New York: Oxford University Press.

Ong, W. J. (2012). *Orality and Literacy*. London: Routledge.

Opland, J. (1980). *Anglo-Saxon Oral Poetry. A Study of the Traditions*. New Haven: Yale University Press.

Orchard, A. (1995). *Pride and Prodigies. Studies in the Monsters of the* Beowulf-*Manuscript*. Suffolk: D. S. Brewer.

Orchard, A. (2003). *A Critical Companion to* Beowulf. Suffolk: D. S. Brewer.

Parks, W. (1990). *Verbal Dueling in Heroic Narrative*. New Jersey: Princeton University Press.

Parry, A. (ed.) (1971). *The Making of Homeric Verse. The Collected Papers of Milman Parry.* Oxford: At the Clarendon Press.

Пухвел, Ј. (2010). *Упоредна митологија*. Нови Сад: Издавачка књижница Зорана Стојановића.

Раденковић, Љ. (1996). *Симболика света у народној магији Јужних Словена*. Ниш: Просвета.

Радуловић, Н. (2005). Две метаморфозе у нашој епици, *Свет речи*, IX, 19–20, Београд: Друштво за српски језик и књижевност, 40–42.

Радуловић, Н. (2009). *Слика света у српским народним бајкама*. Београд: Институт за књижевност и уметност.

Радуловић, Н. (2011). Дрво света. Проблем поетике једноставних облика на примеру једне формулне слике. У: *Жива реч. Зборник у част проф. др Наде Милошевић-Ђорђевић*, Мирјана Детелић и Снежана Самарџија (ур.), Београд: Балканолошки институт САНУ, 535–550.

Радуловић, Н. (2014). Визуелни карактер усмене формулативности, *Књижевна историја*, 152, Београд: Институт за књижевност и уметност, 205–240.

Radulović, N. (2015a). Arbor Mundi. Visual Formula and the Poetics of Genre. In: *Epic Formula. A Balkan Perspective*, Detelić M. and Delić L. (eds.), Belgrade: Institute for Balkan Studies SASA, 64–80.

Радуловић, Н. (2015b). *Слике, формуле, једноставни облици*. Београд: Чигоја штампа.

Rauer, C. (2000). *Beowulf and the Dragon: Parallels and Analogues*. Suffolk: D. S. Brewer.

Ribakov, B. A. (2015). *Paganstvo starih Slovena*. Novi Sad: Akademska knjiga.

Rudy, S. (ed.) (1985). *Selected Writings. Contributions to Comparative Mythology. Studies in Linguistics and Philology, 1972–1982.* Berlin: Mouton Press.

Самарџија, С. (2007). *Увод у усмену књижевност*. Београд: Народна књига – Алфа.

Самарџија, С. (2008). *Биографије епских јунака*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Самарџић, Р. (1978). *Усмена хроника: огледи и прилози*. Нови Сад: Матица српска.

Sedov, V. V. (2012). *Sloveni u dalekoj prošlosti*. Novi Sad: Akademska knjiga.

Sedov, V. V. (2013). *Sloveni u ranom srednjem veku*. Novi Sad: Akademska knjiga.

Словенска митологија. Енциклопедијски речник (2001), редактори Светлана М. Толстој и Љубинко Раденковић. Београд: Zepter Books World.

Сувајџић, Б. (2005). *Јунаци и маске: тумачење српске усмене епике*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Сувајџић, Б. (ур.) (2012а). *Српско усмено стваралаштво у интеркултурном коду.* Београд: Чигоја штампа.

Сувајџић, Б. (2012б). *Дновиде воде*. Нови Сад: Orpheus.

Успенски, Б. (2016). *Филолошка истраживања словенских старина*. Нови Сад: Издавачка књижница Зорана Стојановића.

Foley, J. M. (ed.) (1986). *Oral Tradition in Literature. Interpretation in Context*. Columbia: University of Missouri Press.

Foley, John Miles (1991). Traditional Oral Epic. University of California Press E-books Collection, 1982–2004. <https://publishing.cdlib.org/ucpressebooks/view?docId=ft2m3nb18b;chunk.id=0;doc.view=print>.

Foley, J. M. (2005). *A Companion to Ancient Epic*. Oxford: Blackwell Publishing, Ltd.

Honko, L. (1990). *Religion, Myth, and Folklore in the World's Epics. The Kalevala and its Predecessors*. Berlin: Mouton de Gruyter.

Honko, L. (ed.) (2000). *Textualization of Oral Epics*. Berlin: Mouton de Gruyer.

Chadwick, H. M. (2010). *The Heroic Age*. New York: Cambridge University Press.

Chase, C. (ed.) (1997). *The Dating of* Beowulf. Toronto: University of Toronto Press.

Чајкановић, В. (1994). *Из српске религије и митологије*. Београд: Српска књижевна задруга.

Чајкановић, В. (2003). *Стара српска религија и митологија*. Ниш: Просвета.

Шмаус, А. (2011). *Студије о јужнословенској народној епици*. Београд: Завод за уџбенике.

Watkins, C. (1995). *How to Kill a Dragon: Aspects of Indo-European Poetics*. New York: Oxford University Press.

West, M. L. (2007). *Indo-European Poetry and Myth*. New York: Oxford University Press.

Whitelock, D. (1964). *The Audience of* Beowulf. Oxford: At the Clarendon Press.

Whitman, C. H. (1958). *Homer and the Heroic Tradition*. Cambridge: Harvard University Press.

Извори:

1) **Српска епска књижевност:**

Валтазар Богишић, *Народне пјесме из најстаријих, највише приморских записа,* Биоград: Српско учено друштво, 1878.

Вук Стеф. Караџић, *Српске народне пјесме. Књ. 5, У којој су различне женске пјесме*, Биоград: Штампарија Краљевине Србије, 1891.

Вук Стеф. Караџић, *Српске народне пјесме. Књ. 6, Књига шеста у којој су пјесме јуначке најстарије и средњијех времена*, Биоград: Штампарија Краљевине Србије, 1899.

Вук Стеф. Караџић, *Српске народне пјесме. Књига 7, У којој су пјесме јуначке средњијех времена*, Биоград: Штампарија Краљевине Србије, 1900.

Вук Стеф. Караџић, *Српске народне пјесме. Књ. 8: у којој су пјесме јуначке новијих времена о војевању за слободу и о војевању Црногораца*, Биоград: Штампарија Краљевине Србије, 1900.

Вук Стеф. Караџић, *Српске народне пјесме. Књ. 9: у којој су пјесме јуначке новијих времена о војевању Црногораца и Херцеговаца*, Биоград: Штампарија Краљевине Србије, 1902.

Вук Стеф. Караџић, *Српске народне пјесме. Књ. 2, У којој су пјесме јуначке најстарије*, [Београд: Просвета, 1976.]

Вук Стеф. Караџић, *Српске народне пјесме. Књ. 3, У којој су пјесме јуначке средњијех времена*, [Београд: Просвета, 1976.]

Вук Стеф. Караџић, *Српске народне пјесме. Књ. 4, У којој су пјесме јуначке новијих времена о војевању за слободу*, [Београд: Просвета, 1976.]

Вук Стеф. Караџић, *Српски рјечник истумачен њемачкијем и латинскијем ријечима*, Беч, 1852. [Београд: Нолит, 1977.]

Ерлагенски рукопис; ново читање доступно на адреси http://www.erl.monumentaserbica.com/index.php [9.12.2019]

Сима Милутиновић, *Пјеванија црногорска и херцеговачка*, Никшић: Универзитетска ријеч, 1990.

Српске народне пјесме из необјављених рукописа Вука Стеф. Караџића. Књ. 2., Пјесме јуначке најстарије, Београд: САНУ, 1974.

Српске народне пјесме из необјављених рукописа Вука Стеф. Караџића. Књ. 3, Пјесме јуначке средњијех времена, Београд: САНУ, 1974.

Српске народне пјесме из необјављених рукописа Вука Стеф. Караџића. Књ. 4, Пјесме јуначке новијих времена о војевању за слободу, Београд: САНУ, 1974.

2) Староенглеска епска књижевност:

Beowulf: A Translation and Commentary, Together with Sellic Spell, by J. R. R. Tolkien, edited by Christopher Tolkien. Boston: Houghton Mifflin Harcourt, 2014.

Electronic Beowulf – *Fourth Edition*; edited by Kevin Kiernan, 2015; available on the following website https://ebeowulf.uky.edu/ebeo4.0/CD/main.html [9.12.2019].

Fulk, L. D. et al. (2008). *Klaeber's* Beowulf. Toronto: University of Toronto Press.

Heaney, S. (2001). Beowulf*: A New Verse Translation*. New York: W. W. Norton & Company.

1. Циљеви истраживања

Циљ истраживања докторске дисертације кандидаткиње Данијеле Митровић је давање критичког осврта на теорију формулативности како ју је почетком 20. века дефинисао амерички фолклориста Алберт Лорд. У својој студији *Певач прича* дао је коначни облик истраживањима која је пре њега спровео још један истакнути амерички фолклориста, Милман Пери, у циљу проналажења одговора на чувено Хомерско питање. Перијева и Лордова теза се заснива на идеји да народни певачи имају репозиторијуме одговарајућих формула, тј. „мисаоних калупа“, који им омогућавају да лако казују велики број стихова, да песму испевају након што је чују само једном. Од индивидуалне креативности и надарености певача зависи и квалитет формула и песама, али формулативност народне песме је оно што омогућава да се она преноси усменом речју без потешкоћа, јер је она врло користан алат којим се народни певачи служе.

После готово читавог века од дефинисања ове теорије и много изреченог о њој из различитих углова, за научну заједницу ће бити корисно да се изнесе евалуација свега што је до сада написано и да се теорија још једном стави под научну лупу кроз компаративни приступ двема, наизглед тако удаљеним усменим књижевностима. Претпоставка је да ће текстови који припадају истом књижевном роду, али су на различитој дијахронијској равни, бити погодно тле за истраживање формулативности. Кандидаткиња Данијела Митровић очекује откривање постојања различитих степена формулативности управо због временске дистанце, али такође и различитих типова формулативности због различитих традиција којима ове две усмене књижевности припадају. Ипак, основна претпоставка је да ће се у примерима изнаћи потврда за хипотезу о формулативности обе књижевности.

План рада и методе истраживања

Кандидаткиња Данијела Митровић наводи да компаративни приступ у себи подразумева паралелно истраживање две или више књижевности како би се изнашле сличности и разлике,

те да ће и њено истраживање поћи са исте тачке. Грађа за истраживање ће се бирати на основу сличности, што подразумева да ће се у приказу српске усмене књижевности бирати песме које имају елементе натприродног, како би се могле поставити као одговарајући еквивалент енглеском спеву *Беовулф* који обилује елементима натприродног и херојског. Уз осврт на критику која је до сада говорила о истој теми (Џон Мајлс Фоли, амерички фолклориста, био је последњи који се бавио истом темом, иако је он у фокус свог истраживања ставио *Беовулфа*, српске песме о повратку и *Одисеју* како би указао на нивое формулативности ове три епске књижевности), искорачиће се у приказ формула које постоје у једној и другој књижевности. Рад ће подразумевати лингвистичку анализу текста, те ће се у циљу што адекватнијег и прецизнијег дефинисања постојећих формула, користити оригинални текст *Беовулфа* на староенглеском језику. Симболички план ће такође бити од великог значаја, стога ће истраживање једним делом бити посвећено и симболичком наносу у обе усмене књижевности.

Након што се обави лингвистичка и симболичка анализа оба корпуса, приступиће се одређењу степена формулативности уз дискусију о разлозима потенцијалних разлика. Говорећи о нивоима формулативности, кандидаткиња ће имати у виду формулативност на нивоу стиха, али такође и према тематици и обрасцу приче, те ће се *Беовулф* поредити са оним песмама српске традиције које почивају на истом или сродном обрасцу приче, баш као што је то учинио и поменути фолклориста Џон Мајлс Фоли, доводећи под скрупулозно око критике три различите усмене књижевности обједињене обрасцем повратка хероја (*nostos, homecoming*). Како је циљ рада и евалуација теорије формулативности, кроз извођење закључака поређења ове две усмене књижевности, изнеће се и опречна гледишта која исту проблематику виде на нешто другачији начин.

Општа идеја је да ће компаративни приступ оваквој теми бити врло плодно тле за превредновање теорије формулативности и да ће синтезом досадашњих истраживања моћи да се изнесе став о валидности ове теорије, као и да се унесу потенцијалне допуне у циљу њеног ближег одређења.

Очекивани резултати:

Кандидаткиња Данијела Митровић износи претпоставку да ће у раду чији је предмет компаративно проучавање степена формулативности српске и староенглеске епике, текстови који припадају истом књижевном роду, али су на различитој дијахронијској равни, бити погодно тле за истраживање формулативности. Очекује се откривање постојања различитих степена формулативности управо због временске дистанце, али такође и различитих типова формулативности због различитих традиција којима ове две усмене књижевности припадају, док је главно очекивање да ће се у примерима пронаћи потврда за хипотезу о формулативности обе књижевности.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА
НАПОМЕНА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је кандидаткиња Данијела Митровић подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области енглеске књижевности.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Милица Спремић Кончар подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидаткиње Данијеле Митровић и предложене теме докторске дисертације, „Нивои формулативности у српској и староенглеској епици", да се за ментора именује др Милица Спремић Кончар, ванредни професор Филолошког факултета у Београду, а да се за коментора именује др Немања Радуловић, редовни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

_____

1. др Зорица Бечановић Николић, ванредни професор, Историја опште књижевности, 2019, Филолошки факултет Универзитета у Београду

_____

2. др Лидија Делић, виши научни сарадник, 2015, Институт за књижевност и уметност, Београд

_____

3. др Милена Каличанин, ванредни професор, Англо-америчка књижевност и култура, 2019, Филозофски факултет Универзитета у Нишу